

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Wijziging van de Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025		
Portefeuillehouder	Malkis Jajan agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	6 mei 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2500010990

Wij stellen u voor te besluiten om:

Uw raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De artikelen 5, 9, 11 t/m 13, 17, 19 en 21 t/m 23 te wijzigen van de Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025 en voor het overige deze subsidieverordening ongewijzigd te laten;
2. De was-woordt lijst van deze voorgestelde wijziging vast te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis

In 2023 is de nieuwe cultuurnota "De kunst van cultuur" vastgesteld door de raad. Enschede zet in op het middensegment (culturele professionals, ZZP'ers en kleine tot middelgrote organisaties uit alle kunstdisciplines). Fair Pay wordt gestimuleerd en kleine culturele organisaties worden gestimuleerd om zich door te ontwikkelen. Daarnaast investeren we in talentontwikkeling voor de kunstdisciplines - van beeldende kunst tot theater - door startende culturele professionals te ondersteunen. We maken kunst en cultuur zichtbaar in de openbare ruimte van onze stad.

Na uitgebreide participatie met het culturele veld zijn nieuwe subsidieregelingen ontwikkeld. Op 4 maart 2024 heeft uw raad de Subsidieverordening cultuur Enschede 2025 vastgesteld (Corsanr. [2400000537](#)), en op 3 september 2024 een wijziging hierop ([Corsanr. 2400027242](#)). Deze subsidieverordening bestaat uit vijf verschillende subsidieregelingen, te weten:

- Handgeldloket;
- Culturele activiteiten;
- Cultuur groot;
- Cultuur klein;
- Culturele Platformorganisaties.

De regelingen Handgeldloket en Culturele activiteiten zijn wettelijke subsidies. Twee keer per jaar is het mogelijk om hiervoor aanvragen in te dienen.

Het Handgeldloket en Culturele activiteiten hebben in de periode september '24 t/m april '25 beiden twee aanvraagrondes gehad. In de praktijk blijkt de belangstelling voor deze regelingen groot: het subsidiebudget is sinds de inwerkingtreding steeds overvraagd: totaal met ruim 42.000 euro voor Handgeldloket en 400.000 euro voor Culturele activiteiten. In totaal zijn 33 aanvragen toegekend en 71 aanvragen afgewezen. Voor details zie: Bijlage_Evaluatieverslag_Aanv Info HGL_CA 24-25.

Deze twee regelingen waren nieuw. Voor het Handgeldloket is geëxperimenteerd met een nieuwe methodiek. Aanvragers lichten hun aanvraag toe in een gesprek en de afhandeltijd is slechts vier weken. Voor Culturele activiteiten is het aan te vragen bedrag verhoogd en gekozen voor twee aanvraagmomenten. De regelingen zijn geëvalueerd en op basis daarvan zijn verbeterpunten voorgesteld. Hieruit zijn een aantal wijzigingen geformuleerd waarmee de regelingen beter aansluiten op de situatie in het culturele veld van Enschede.

Uit de ontvangen feedback kwamen de volgende knelpunten:

- *'Oneerlijke' concurrentie:* nieuwe partijen ondervinden concurrentie van partijen die al op een andere manier subsidie ontvangen. Die concurrentie wordt als oneerlijk ervaren. En partijen kunnen elke ronde (2x per jaar) subsidie ontvangen, waarmee de kans op subsidie verkleind wordt;
- *Het indienen van een aanvraag is stressvol:* het in behandeling nemen van aanvragen gaat op volgorde van binnenkomst. Bij indiening van een aanvraag telt elke seconde en ontstaat een ware 'ratrace'. De praktijk wijst uit dat de regeling in een oogwenk is uitgeput.

Wanneer aanvragers digitale problemen hebben of niet digitaal kunnen of willen indienen maken ze geen kans;

- *Meer vraag dan er budget is:* voor Handgeldloket is het aan te vragen subsidiebedrag max. 1.500 euro. Met het beschikbare subsidiebudget betekent dit in de praktijk 20 á 22 toekenningen per jaar. Hier tegenover staan 32 afwijzingen.

Voor Culturele activiteiten is het aan te vragen subsidiebudget max. 17.500 euro. Met het beschikbare subsidiebudget betekent dit in de praktijk 4 á 6 toekenningen per jaar. Hier tegenover staan 38 afwijzingen.

Publieksvriendelijke samenvatting

De nieuwe subsidieregelingen Handgeldloket en Culturele activiteiten hebben in de periode september '24 t/m april '25 beide twee aanvraagrondes gehad. De belangstelling bleek overweldigend: het proces van het indienen van een aanvraag werd een ware 'ratrace' en het subsidiebudget steeds ruim overvraagd.

Deze twee regelingen zijn geëvalueerd en op basis daarvan zijn verbeterpunten voorgesteld. Hieruit zijn een aantal wijzigingen geformuleerd waardoor de regelingen beter aansluiten op de huidige situatie in het culturele veld van Enschede.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven is dat culturele professionals en culturele organisaties op een eerlijker manier in aanmerking komen voor de subsidiemiddelen uit het hoofdstuk Handgeldloket en hoofdstuk Culturele activiteiten uit de verordening Cultuur Enschede 2025. Daarnaast krijgen meer (jonge) talenten kans zich te ontwikkelen en wordt daarmee de binding met de stad Enschede (voor de toekomst) vergroot.

Argumenten

- 1.1 *Met de wijziging van de verordening steunen we expliciet makers en talenten die nog geen (structurele) subsidie ontvangen:* Door partijen die van ons al subsidie ontvangen uit te sluiten voor toekenning van hun aanvraag, wordt ruimte gegeven aan nieuwe culturele partijen en hun initiatieven. Als gevolg daarvan ondervinden zij geen concurrentie bij de verdeling van het subsidiebudget van partijen die op een andere wijze subsidie ontvangen;
- 1.2 *Met de verlaging van het aanvraagbedrag worden meer aanvragen gehonoreerd:* Door het aan te vragen bedrag voor Handgeldloket te verlagen van 1.500 euro naar maximaal 1.000 euro kunnen meer partijen financieel worden ondersteund.
Voor Culturele activiteiten blijft het maximale aanvraagbedrag van 17.500 euro gehandhaafd. Dit doen we omdat de kosten van de initiatieven hoger liggen in relatie tot de geldende Codes (o.a. Fair Pay).
- 1.3 *Partijen maximaal één keer per jaar subsidie toekennen ontvangen meer aanvragers subsidie:* Door maximaal één keer per jaar in plaats van twee keer per jaar subsidie toe te kennen, worden meer aanvragen gehonoreerd. Elk jaar starten nieuwe studenten, makers en jonge professionals, waardoor er een grote doorstroom is;
- 1.4 *Met het toepassen van loting wordt het subsidiebudget eerlijker verdeeld:* Door loting toe te passen maken partijen binnen het gestelde tijdvak van openstelling van de regeling evenveel kans op subsidie. Kiezen voor loting is een wens vanuit het veld, omdat zij dit als eerlijker ervaren.
Nu is het tijdstip van het indienen van de aanvraag doorslaggevend, waardoor de snelheid van indiening van de aanvraag de kans op een toekenning vergroot. Partijen die technische hinder of storing ondervinden of hun aanvraag niet digitaal willen indienen, worden daarmee benadeeld.
Een bijwerking kan een administratieve lastenverzwaring zijn, omdat partijen gedurende 24 uur na openstelling van de regeling hun aanvraag kunnen indienen. Daarmee kan het aantal aanvragen nog verder toenemen.
- 1.5 *Door deze wijzigingen worden meer aanvragen gehonoreerd*
Binnen de regeling Handgeldloket worden nu jaarlijks 20 á 22 aanvragen gehonoreerd. Door de wijziging van de verordening worden dit jaarlijks ca. 30 á 32 (en vanaf 2026 ca. 27 á 28) aanvragen. Hierdoor worden meer jonge professionals geholpen bij de start van hun carrière.
Voor culturele activiteiten geldt dat er niet meer aanvragen worden gehonoreerd. Maar dit zijn wel verschillende/nieuwe aanvragers.

Risico's

Er worden meer partijen uitgesloten voor deze regelingen. In de afgelopen twee rondes konden ook makers aanvragen die subsidie ontvangen vanuit de regelingen cultuur groot en klein of culturele platforms dat kan straks niet meer.

Dit risico is aanvaardbaar omdat hiertegenover staat dat deze partijen - in tegenstelling tot nieuwe partijen - al op een andere manier subsidie van de gemeente ontvangen (via de begroting of via een vierjaren subsidie). Zij zijn daarmee niet afhankelijk van een subsidie uit Handgeldloket en/of Culturele activiteiten.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Voor Culturele activiteiten is in 2025 en 2026 een subsidiebudget beschikbaar van 150.000 euro. Voor het Handgeldloket is dit 30.000 euro. Opgeteld gaat het om een subsidiebudget van 180.000 euro per jaar. De financiële dekking komt voor uit het product Cultuur van de Gemeentebegroting.

"Disclaimer

Bij dit besluit wordt ingestemd op basis van de kennis van nu. De gemeente kampt echter met aanzienlijke financiële uitdagingen, waaronder forse begrotingstekorten vanaf het (Ravijn)jaar 2026. Samen met andere gemeenten zetten we ons via een lobby richting het Rijk in voor herstel van dit tekort. Daarnaast zijn we vorig jaar gestart met het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB). Dit traject is gericht op het waarborgen van de meerjarige financiële gezondheid van de gemeente. We moeten er echter serieus rekening mee houden dat BOB in 2025 leidt tot ingrijpende ombuigingen in de daaropvolgende jaren. Dit kan gevolgen hebben voor onze dienstverlening en investeringen, en het is mogelijk dat we in de toekomst op dit besluit moeten terugkomen."

Afweging en alternatieven

De huidige hoofdstukken Handgeldloket en Culturele activiteiten ongewijzigd laten

Door de verordening op genoemde artikelen ongewijzigd te laten sluit deze niet aan op de knelpunten die uit de evaluatie komen.. Ook zal de (na)zorg en administratieve druk rondom het aanvraagproces verder toenemen.

Op onderdelen kunnen wel andere keuzes gemaakt worden:

- De hoogte van het aanvraagbedrag voor Handgeldloket handhaven of op een andere manier veranderen. Op basis van de feedback vanuit aanvragers en het cultureel middenveld is echter geadviseerd het aanvraagbedrag te verlagen naar 1.000 euro.
- Subsidie ontvangers (gedeeltelijk) handhaven. Instellingen die op de begroting staan worden ondersteund de mogelijkheid laten behouden een aanvraag te doen.

Participatie

Door diverse partijen is feedback gevraagd/gegeven over hun ervaring met Handgeldloket en Culturele activiteiten, voor wat betreft aanvraagproces en subsidievoorwaarden. Het gaat hierbij om: diverse aanvragers van de regelingen, platformorganisaties uit het cultureel middenveld, te weten CultuurNetwerk Enschede en De Sektor. Daarnaast is feedback meegenomen van de subsidie- en beleidsadviseurs van het team Cultuur Evenementen en Citymarketing (CEC).

Na de inventarisatie van de knelpunten zijn voorstellen tot wijziging gemaakt en deze zijn vervolgens voorgelegd aan de platformorganisaties CultuurNetwerk Enschede en De Sektor. Zie Bijlage_Evaluatieverslag_Aanv Info HGL_CA 24-25.

Communicatie

De uitkomst van de wijzigingen worden teruggekoppeld aan de platformorganisaties CultuurNetwerk Enschede en De Sektor.

De wijzigingen van de artikelen uit de verordening Cultuur Enschede 2025 zullen worden gedeeld met het culturele veld via de gemeentelijke website.

Vervolg

De gewijzigde verordening wordt gepubliceerd en treedt vanaf 1 september 2025 in werking.

Bijlagen

Nummer	Omschrijving	College	Raad	Niet actief publiceren	Geheim
Bijlage 1	Raadsbesluit_2500011719	x	x		
Bijlage 2	Tabel wijz. Cultuur 2025 Was Wordt	x	x		
Bijlage 3	Wijziging verordening artikelen_Cultuur E'de '25	x	x		
Bijlage 4	Bijlage_Evaluatiever slag_Aanv Info HGL_CA 24-25	x	x		

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker